

**SPRÁVA Z VYKONANEJ KONTROLY HLAVNEJ KONTROLÓRKY OBCE NAHÁČ –
zameranej na kontrolu vybavovania sťažností v obci Naháč v období rokov 2018
a prvého polroku 2019.**

V súlade s plánom kontrolnej činnosti na II. polrok 2019, ktorý schválilo OZ Naháč uznesením č. 47 a, b/2019 predkladám správu z vykonanej kontroly.

Oprávnená osoba: Hlavná kontrolórka obce Naháč Bc. Jana Lopatková

Povinná osoba: Obecný úrad Naháč

Cieľ kontroly bolo zistiť, či sa v podmienkach samosprávy dodržiava zákonný postup pri prešetrovaní a vybavovaní sťažností vrátane vyhotovenia predpísaných písomností.

Dátum doručenia návrhu správy na oboznámenie kontrolovanému subjektu: 23.9.2019

Lehota na podanie námietok k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku bola stanovená do 30.09.2019

Lehota na predloženie písomného zoznamu opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku : 07.10.2019

Lehota na splnenie prijatých opatrení: 21.10.2019

Kontrolovaný subjekt dňa doručil dňa 25.09.2019 pod č. 8/2/2019/2K stanovisko štatutára obce PhDr. Davida Ivanoviča PhD, bez pripomienok a zároveň boli stanovené opatrenia na nápravu zistených nedostatkov.

Postup pri podávaní, prijímaní, evidovaní, prešetrovaní a písomnom oznámení výsledku prešetrenia sťažností upravuje zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sťažnostiach). Dňa 4.7.2019 začal výkon kontroly s vyžiadanim dokumentov. V súlade s § 11 ods.1 citovaného zákona orgán verejnej správy vybavovanie sťažností upraví vnútorným predpisom. Obec Naháč takýto predpis má vydaný, smernica nebola kontrolórke predložená. V roku 2018 a 2019 sa činnosť na Obecnom úrade v Naháci riadila podľa Štatútu obce schváleného uznesením 28/2017 zo dňa 27.3.2017 aj v zmysle doplnku v čl. 7, bod 5, písm. e) schváleného uznesením č. 131/2018 zo dňa 14.12.2018, organizačného poriadku z 15.5.2017, organizačného poriadku obce účinného od 1.3.2019, smernice Zásady vybavovania sťažností v obci Naháč schválenej uznesením OZ č. 72/2017, registratúrneho poriadku obce Naháč - nariadenie 4/2017 – schváleného uznesením OZ 190/2016. V zmysle týchto predpisov majú obyvatelia obce právo obracať sa so svojimi podnetmi a sťažnosťami na orgány obce, za vybavovanie sťažností a príslušnú registratúru zodpovedá zamestnanec OcÚ – ekonóm – účtovník, od 1.3.2019 samostatný odborný referent. Všetky smernice boli samostatne dohľadované kontrolórkou obce.

V súlade s § 13 ods. 1 zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach v z.n.p. príslušný orgán verejnej správy je povinný sťažnosť vybaviť do 60 pracovných dní. Podľa § 13 ods. 2 citovaného zákona ak je sťažnosť náročná na prešetrenie, môže vedúci orgánu verejnej správy alebo ním splnomocnený zástupca lehotu podľa odseku 1 predĺžiť pred jej uplynutím o 30 pracovných dní. Podľa § 20 ods. 1 citovaného zákona je sťažnosť vybavená odoslaním písomného

oznámenia výsledku jej prešetrenia sťažovateľovi. V oznámení sa uvedie, či je sťažnosť opodstatnená alebo neopodstatnená.

Kontrolou bolo zistené, že obec nevedla podľa §10 zákona o sťažnostiach Centrálnu evidenciu sťažností, a nepostupovala ani v súlade s internými predpismi resp. Zásadami vyššie uvedenými. Obec viedla registratúrny denník, ale evidencia nebola vedená tak, aby umožnila kontrolovanému subjektu ihneď preveriť stav a operatívne riešiť stav vybavovania sťažností doručených na obec Naháč. V predložených spisoch sa nachádzali iné záznamy, niektoré spisy ku kontrole neboli predložené vôbec, vyskytovali sa nedostatky pri označovaní predmetu – obsahu spisu. V roku 2018 starosta obce Vladimír Kašša nevyhodnotil sťažnosti, nedodržel zákonom stanovené lehoty na vybavenie sťažností, sťažnosti v roku 2018 neboli vybavované v zmysle zákona.

Podľa záznamov z výpisu z registratúrneho denníka 2018 bolo v registratúrnom denníku Obce Naháč v roku 2018 zaevidovaných 24 písomností, týkajúcich sa spisov so sťažnosťami obyvateľov obce. Sťažnosti poukazovali na nezabezpečenie funkčnosti úradu, nevyplatenie odmien členom referendovej komisie, nepreplatenie oprávnených výdavkov, nezabezpečenie starostlivosti o pozemky obce. Boli podané aj sťažnosti proti nevybaveniu sťažností, sťažnosti na nezákonnú dlhoročnú nečinnosť úradu vo veci vysporiadania, odkupu a predaja pozemkov.

Za prvý polrok 2019 boli v registratúre uvedené 3 písomnosti, do 30.6.2019 boli doručené 2 sťažnosti, ktoré sa týkali porušovania nočného pokoja a presunu odpadu na pozemok.

Prešetrenie konkrétnych podaných sťažností:

Sťažnosť NA – S2018/91 zo dňa 22.1.2018 starosta obce Vladimír Kašša vyhodnotil dňa 19.6.2018 ako neopodstatnenú. V spise bol priložený dokument nazvaný ako „*Zápisnica o prešetrení sťažnosti*“, v ktorej určil ako obdobie prešetrovania sťažnosti od 01.01.2018-15.06.2018. Prvá sťažnosť v tejto veci bola podaná dňa 22.1.2018, starosta teda podľa zápisnice začal prešetrovanie ešte skôr, ako bola sťažnosť podaná, ukončenie bolo nezákonným spôsobom a to po pol roku. Sťažnosť nebola vyhodnotená správne, pri vybavovaní sťažnosti nebol dodržaný zákon.

Sťažnosť NA – S2018/75 nebola vyhodnocovaná, ani vyriešená. Pri vybavovaní sťažnosti nebol dodržaný zákon.

Na nečinnosť obce pri odpredaji pozemkov boli prijaté sťažnosti pod číslami NA-S2019/59, NA-S2019/60, NA-S2019/188, NA-S20189/60, NA –S2019/191, NA–S2019/193, NA–S2019/61. Tieto boli odložené podľa §4 ods.3 zákona o sťažnostiach. Sťažovateľom bolo oznámené, že sťažnosť nie je sťažnosťou. Odloženie sťažnosti je špecifický procesný úkon orgánu verejnej správy. Vec sa odkladá spravidla vtedy, keď je zistená prekážka neodstrániteľného charakteru, ktorá znemožňuje riadne prešetrenie sťažnosti. Po preskúmaní obsahu podaní zastávam názor, že podania boli mali byť posúdené ako sťažnosť, podľa §3 ods. 1 písm. a), b) zákona o sťažnostiach, pretože napĺňajú všetky charakteristické znaky sťažnosti – ide o podanie fyzickej osoby, ktorým sa domáha ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnieva, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou orgánu verejnej správy. Nečinnosť predstavuje popretie aktivity orgánu verejnej správy, ktorá mu vyplýva priamo zo zákona. Ide o negovanie povinnosti jeho aktivity a preto ho treba vždy vnímať ako nezákonnosť. V tomto prípade sa sťažovatelia domáhali ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnievali, že boli porušené nečinnosťou starostu obce Naháč Vladimíra Kaššu a poukazovali na konkrétne nedostatky a porušenia konkrétnych právnych predpisov, ktorých odstránenie je v pôsobnosti orgánu verejnej správy. Orgán verejnej správy má zákonom určenú lehotu, v ktorej musí podanie preskúmať a dospieť k záveru, že ide o podanie podľa ods. 1 písm. a), b), d –f) alebo podľa

ods. 2. Ide o zákonnú lehotu 15 pracovných dní, túto lehotu nie je možné predĺžiť a informovanie sťažovateľa musí byť vykonané v danej lehote písomnou formou.

§16 ods.2 písm. d stanovuje, že obecný úrad, ktorý podľa §16 ods.3 riadi starosta vykonáva nariadenia, uznesenia OZ a rozhodnutia obce. Cieľom podávateľov sťažností bolo vyhnutie sa domáhania svojich práv súdnou cestou. Z vyjadrení obce sťažovateľom je zrejmé, že sa starosta PhDr. David Ivanovič, PhD. a OZ žiadosťami na vysporiadanie pozemkov budú zaoberať a uvedené sťažnosti na nečinnosť v konaní s pozemkami budú od septembra 2019 postupne riešiť.

Starosta PhDr. David Ivanovič, PhD. musel vybavovať sťažnosti, ktoré boli doručené v predošlom roku a predchádzajúci starosta ich žiadnym spôsobom neriešil, hoci bol na to poslancami OZ a vtedajším hlavným kontrolórom upozorňovaný.

V roku 2018 neboli sťažnosti nevybavené vôbec, spisy zväčša obsahovali len sťažnosť doručenú na obec. K sťažnostiam neboli doložené žiadne listinné dokumenty, ktoré by dokladovali postup orgánu verejnej moci pri vyhodnocovaní, alebo riešení sťažností. Napriek tomu niektoré spisy mali na obale stav vyriešené a uzatvorené dňa 7.12.2018, čo bol posledný deň vo funkcii starostu Vladimíra Kaššu.

Práve nečinnosť predošlého štatutárneho zástupcu obce (na ktorú boli smerované aj sťažnosti) spôsobila, že vybavovanie sťažností novým štatutárom, s vyššie ročným časovým odstupom je pre nástupcu komplikované a termíny na odpovede nemohli byť dodržané.

Sťažnosti č. NA-S2019/194, NA-S2019/195, NA-S2019/190 NA-S2019/187 boli podľa zákona vyhodnotené ako opodstatnené. Spracované boli až v roku 2019 po uplynutí lehoty 60 pracovných dní s udelením nových čísiel spisov starostom PhDr. Davidom Ivanovičom, PhD.

Kontrolou vybavovania a prešetrovania sťažností bolo zistené, že obec pri vybavovaní podaní zaevidovaných ako sťažnosť nedodrжала zákonný postup podľa §4 ods.3. Pri sťažnostiach na nečinnosť obecného úradu, alebo priamo starostu obce nebol dodržaný § 12 ods. 1. „*Sťažnosť nesmie byť pridelená na prešetrovanie a vybavenie tomu, proti komu smeruje, ani zamestnancovi v jeho riadiacej pôsobnosti*“. V roku 2018 neboli dodržané lehoty na vybavenie sťažností, prišlo k porušeniu § 13, ktorý uvádza, že príslušný orgán verejnej správy je povinný sťažnosť vybaviť do 60 pracovných dní.

Prišlo k porušeniu §18 – prešetrovanie sťažností. Orgán verejnej správy neprešetroval sťažnosti, neupovedomoval sťažovateľov v oznámení o výsledku prešetrenia sťažnosti, prípadne o dôvodoch ich neprešetrenia. Podľa ods.4 je sťažnosť prešetrená prerokovaním zápisnice o prešetrení sťažnosti. V roku 2018 bola spísaná len jedna zápisnica, ktorá nespĺňala požiadavky podľa §19 zákona o sťažnostiach.

Bol porušovaný § 19 zákona, v ktorom sa uvádza, že orgán verejnej správy príslušný na vybavenie sťažnosti vyhotoví zápisnicu o prešetrení sťažnosti.

Napriek skutočnosti, že obci Naháč boli doručené sťažnosti proti vybavovaniu sťažnosti podľa § 22 zákona o sťažnostiach, obec ako orgán verejnej moci v roku 2018 nekonala a prišlo k porušeniu nielen uvedeného paragrafu, ale prakticky k ignorovaniu celého zákona o sťažnostiach. V roku 2018 obec nedodržiavala § 23 zákona a nevykonávala kontrolu vybavovania sťažností.

Za opakovaný nedostatok pri výkone kontrol považujem nedoloženie všetkých požadovaných dokumentov potrebných k výkonu kontroly. Nepredkladanie požadovaných dokumentov by mohlo byť považované za porušovanie §21 ods. 3 písm. a) a písm. c) zákona 357/2015 Z. z. Výsledky kontrolných zistení iných orgánov, alebo kontrolórov môžu výrazne zefektívniť výkon vnútornej kontroly a zrýchliť kontrolu, či kontrolovaný subjekt uskutočnil kroky na

odstránenie nežiadúceho stavu, či vytvoril protiopatrenia, aby tento stav v budúcnosti nenastal a či za vzniknutý nezákonný stav vyvodil zodpovednosť.

Sťažnosti NA-S2019/106, NA –S2019/186 vybavované v roku 2019 starostom PhDr. Davidom Ivanovičom PhD. boli vybavené v lehote a podľa zákona o sťažnostiach, jedna bola vybavená ako neopodstatnená a druhá ako čiastočne opodstatnená.

Za kontrolované obdobie bol práve len v uvedených 2 prípadoch dodržaný § 19 zákona, v ktorom sa uvádza: „*Orgán verejnej správy príslušný na vybavenie sťažnosti vyhotoví zápisnicu o prešetroaní sťažnosti*“ Tieto prípady sa týkali vybavenia sťažností v roku 2019. Menšie nedostatky boli odstránené v priebehu výkonu kontroly.

Pri prešetrovaní vybavenia sťažností v roku 2019 kontrolou neboli zistené pochybenia.

Návrhy a odporúčania h. k. na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku:

1. Pri vybavovaní sťažností a pri oznamovaní výsledku ich vybavenia dôsledne dodržiavať §20 ods.1 zákona o sťažnostiach.
2. Dodržiavať zákonné termíny na vybavovanie sťažností, prijať konkrétne opatrenia na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku, predložiť kontrolnému orgánu v dohodnutom termíne ich písomný zoznam.
3. Ku kontrolám predkladať všetky podklady, ktoré sú požadované a súvisia s predmetom a cieľom kontroly (smernice, vnútorné predpisy, kontrolné zistenia iných orgánov)
4. Predložiť kontrolnému orgánu písomnú správu o splnení opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a o odstránení príčin ich vzniku.

Zoznam podkladov poukazujúcich na nedostatky:

Čiastková správa z 31.7.2019, obsah spisov, zákon č. 9/2010 Z. z., Štatút obce, Organizačné poriadky Zásady vybavovania sťažností v obci Naháč, Registratúrny poriadok obce Naháč, predložené výpisy z registratúry, niektoré sťažnosti, ktoré chýbali v spisoch, sťažnosť na MV SR – archív na nevybavovanie sťažností, záznam o kontrole MV SR –č. spisu SATT2-2018/001606 zo dňa 17.12.2018

Lehota na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku : **21.10.2019**

Obec Naháč predložila návrh opatrení na odstránenie zistených nedostatkov:

Vybavovať doručené sťažnosti v súlade so zákonom č. 9/2010 Zb. a viesť centrálnu evidenciu sťažností. Termín: Priebežne

Dátum vyhotovenia správy: 01.10.2019

Správa bola odoslaná mailom na adresu obecného úradu Naháč obec.nahac84@gmail.com na zverejnenie a poslancom OZ na oboznámenie s obsahom dňa: , v plnom znení s kompletnou dokumentáciou bude poslancom k dispozícii k nahliadnutiu v termíne konania OZ.

Vypracovala Bc. Jana Lopatková, hlavná kontrolórka